

Waterinfo

Gemeentelijk Waterbedrijf
Helmweg 23 – 8300 Knokke- Heist
Tel : 050/630.250 Fax : 050/630.269
Email : waterbedrijf@knokke-heist.be
www.knokke-heist.be www.iswa.be

Legionella

Informatie voor uitbaters van publiek toegankelijke plaatsen

De Vlaamse Regering vaardigde eind 2002 het Legionellabesluit uit. Hierdoor worden de exploitanten van alle publiek toegankelijke plaatsen verplicht om aan primaire preventie van de veteranenziekte te doen. Stelt men water ter beschikking van derden op één of andere manier, dan moet men zijn installatie zo beheersen dat de verspreiding en de groei van de legionellabacterie wordt tegengegaan. Men moet het risico op besmetting maximaal vermijden.

Voor wie geldt het Legionella-besluit ?

Het besluit van 22 november 2002 betreffende de primaire preventie van de veteranenziekte in voor het publiek toegankelijke plaatsen, geldt voor alle voor het publiek toegankelijke plaatsen waar personen kunnen blootgesteld worden aan systemen die beneveling van water kunnen veroorzaken, en waar dagelijks meer dan 10 personen komen.

Alle publiek toegankelijke plaatsen. Het gaat hierbij o.a. om ziekenhuizen, rust- en bejaardentehuizen, scholen, kinderopvangcentra, sportinstellingen, tentoonstellingsruimten, hotels, vakantieverblijven, recreatiedomeinen, zelfs restaurants en café's.

De enige uitzonderingen zijn :

- als de exploitant als enige aërosolvormende entiteiten toiletten en/of wastafels met koud water heeft
- als kan aangetoond worden dat er dagelijks nooit meer dan 10 personen komen.

Zie verder : lijst met risicoklassen

Indien de aërosolen geproduceerd worden op een plaats in uw inrichting waar geen publiek toegelaten is, valt u niet onder de wetgeving (bijvoorbeeld: een keuken in een restaurant). U moet geen beheersplan of risico-analyse opstellen en u moet tevens geen melding doen bij de burgemeester. Aërosol is een nevel van in de lucht zeer fijn verdeelde vloeistofdeeltjes. Deze aërosolen zijn niet altijd met het blote oog waar te nemen, maar kunnen ingeademd worden. Regendruppels, waterdruppels op zich zijn geen aërosolen.

Enkel voor publiek toegankelijke plaatsen ?

Vandaag de dag moeten ook werknemers die een risico lopen op het oplopen van de veteranenziekte tijdens hun werk beschermd worden, maar dan wel krachtens het koninklijke besluit van 4 augustus 1996 inzake de bescherming van werknemers tegen de risico's bij blootstelling aan biologische agentia op het werk (B.S. 01/10/1996) en niet via het Vlaamse legionellabesluit. Het koninklijk besluit is de vertaling naar Belgisch recht van een Europese richtlijn (90/679/EEG gewijzigd door 93/88/EEG). Het koninklijk besluit werd

gewijzigd door de koninklijke besluiten van 17 juni 1997 (B.S. 19/09/19977) en van 29 april 1999 (B.S. 07/10/1999).

Lijst met risicoklassen

Prioriteit	Risico-inrichting	Voorbeelden/opmerkingen
Hoog	Alle inrichtingen waar zieken worden opgevangen en verzorgd.	Universitaire, algemene, specifieke en psychiatrische ziekenhuizen
	Alle inrichtingen voor opvang en verzorging van bejaarden.	Rust- en verzorgingstehuizen, rustoorden, serviceflats waar bejaarden overnachten.
	Inrichtingen waar personen overnachten die hun hoofdverblijf elders hebben.	Hotels, jeugdherbergen, kampeerterreinen, openluchtrecreatieve verblijven, internaten, studentenhomes,...
	Exposities.	Het al dan niet voor commerciële doeleinden tijdelijk tentoonstellen van toestellen, apparaten of installaties met aërosolvorming.
	Inrichtingen met koeltorens, luchtbevochtigingsinstallaties, klimaatregelingssystemen met luchtvochtigheidsbehandeling, fontein.	Industriële bedrijven. Winkelgalerijen.
Matig	Alle andere inrichtingen dan deze onder 1 en 2 vernoemd, waar preventieve of curatieve gezondheidszorgen worden verleend.	Dagziekenhuizen. Tandheelkundige praktijken.
	Inrichtingen waar tijdens de openingsuren procesmatig water wordt verneveld.	Tuincentra, autowasplaatsen. Winkels met verkoop van groenten.
	Expositieruimte.	Plaats waar toestellen, apparaten of installaties, al dan niet voor commerciële doeleinden, tentoongesteld worden zoals o.m. sanitaire winkelruimten waar bubbelbaden staan opgesteld.
	Sportcomplexen.	Sporthallen, voetbalclubs, tennisclubs, golfclubs, ...
	Inrichtingen met baden en waterrecreatie.	Zwembaden, al dan niet overdekt, hot whirlpools. Therapiebaden. Zwemgelegenheden en watersportzones waar douches ter beschikking staan.
Laag	Instellingen waar onderwijs wordt verstrekt.	Scholen, universiteiten, ...
	Inrichtingen bestemd voor opvang van minderjarigen of studenten.	Kinderdagverblijven, ...
	Overige	Kapsalons

Wat wordt u als exploitant verplicht?

Voor bestaande installaties dient u ten laatste tegen 10 januari 2013, dus **binnen 10 jaar**, waar nodig **structurele maatregelen** te nemen om legionellaverspreiding en –groei tegen te gaan. Binnen het jaar, dus **tegen uiterlijk 10 januari 2004**, moet u een **beheersplan** voor de installatie opmaken en dit **melden** bij uw burgemeester. Deze termijn geldt **enkel** voor de inrichtingen met een **hoge risicoklasse** en voor inrichtingen waar in het verleden al de veteranenziekte is vastgesteld, zoals hotels, tentoonstellingen en whirlpools. **Voor alle andere** inrichtingen moet dit beheersplan opgemaakt worden en gemeld worden bij uw burgemeester tegen uiterlijk **10 januari 2005**.

Voor nieuwe installaties moeten deze worden gebouwd volgens de huidige bepalingen, dient er een beheersplan vóór de eerste ingebruikname te worden opgemaakt en dient de melding te gebeuren bij aanvang van de activiteiten.

Het beheersplan beschrijft het geheel van preventiemaatregelen dat in een risico-installatie moet genomen worden, om de kans op legionella te beperken. De uitbater van het gebouw is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het beheersplan. Hij kan daarbij echter beroep doen op externe specialisten. Het beheersplan moet alle vijf jaar geëvalueerd worden, en ook na iedere belangrijke wijziging van de installatie.

Een **beheersplan** omvat **vijf onderdelen, administratieve gegevens** over het gebouw en de installaties, een **technische beschrijving** van de installaties (dit technisch deel dient om uw installatie in kaart te brengen en omvat een gedetailleerde beschrijving van alle leidingen en tappunten en een stroomschema van koud- en warmwatervoorzieningen.), een **risico-analyse** van de installaties, de te nemen **preventiemaatregelen**: deze hebben zowel betrekking op onmiddellijk te nemen structurele maatregelen, als op de verdere beheersmaatregelen (controlemaatregelen, voorkomingsmaatregelen en correctieve maatregelen), het **register** waarin alle acties worden bijgehouden die op de installatie werden uitgevoerd, met aanduiding van datum en uitvoerder.

Een risico-inventarisatie is een inschatting van waar de legionella zich kan verspreiden (aërosolvormende tappunten), maar zeker ook van waar de latent aanwezige legionellabacterie zich kan vermeerderen. "Waar zijn alle voorwaarden vervuld opdat een geschikte habitat ontstaat voor de legionellabacterie?" is de vraag die voortdurend dient onderzocht om een kwalitatieve risico-analyse uit te kunnen voeren. Belangrijk in een grondig risico-onderzoek is te meten : niet alleen temperaturen moeten worden gecontroleerd maar ook de hoeveelheid sluimerende legionellabacteriën. Dit wordt afgetoetst aan de hand van labo-analyses op stalen die genomen zijn op de meest risicovolle punten. De aanpak van waar het aangewezen is een staal te nemen, moet steeds gemotiveerd en besproken worden met de klant. De resultaten van een dergelijke labo-test zijn strikt vertrouwelijk. Er bestaat geen meldingsplicht aan de Gezondheidsinspectie in hoofde van de legionella-onderzoeker. Alleen een aantal stalen nemen voor analyse is onvoldoende om het besmettingsgevaar te minimaliseren. Hierdoor voldoet men niet aan de nieuwe verplichting.

Welke maatregelen zijn voorzien in het besluit?

Bij koudwatervoorzieningen moet de temperatuur van het water moet steeds lager zijn dan 25°C, en mag de installatie enkel leidingdelen bevatten waarin doorstroming mogelijk is.

Bij warmwatervoorzieningen moet de temperatuur van het water steeds minstens 55°C bedragen. De installatie mag enkel leidingdelen bevatten waarin doorstroming mogelijk is.

De productie van het warm water moet zo gebeuren dat er in het warmwaterproductietoestel nergens zones voorkomen die niet minstens eenmaal per etmaal op 60°C worden gebracht. De temperatuur van het water bij het vertrek van de verdeelleiding aan het warmwaterproductietoestel moet steeds minstens 60°C bedragen. In de warmwaterleidingen die op temperatuur worden gehouden door middel van een circulatiesysteem moet de temperatuur van het water bij het einde van de terugvoerleiding minstens 55°C bedragen. In de warmwaterleidingen die op temperatuur worden gehouden door middel van een ander systeem dan een circulatiesysteem, mag de temperatuur op geen enkel punt lager zijn dan 55°C.

Als aan bovenstaande voorwaarden niet kan voldaan worden, mag de lengte van de leidingen slechts maximaal vijf meter bedragen. De waterinhoud van deze leidingen mag maximaal drie liter bedragen.

Voor alle risico-installaties moet de beheerder een beheersplan opstellen. Dat beheersplan bevat een beschrijving, een risicoanalyse en preventiemaatregelen. Bij iedere wijziging van de installatie die een invloed kan hebben op de kans op ontwikkeling van legionella en minstens om de vijf jaar wordt dit beheersplan geëvalueerd en eventueel bijgestuurd.

Meer informatie : www.wvc.vlaanderen.be/gezondmilieu/

Uw inrichting is toch ook Legionella Beheerd !!

Enkele adressen

Deze lijst is niet beperkend en wordt enkel doorgegeven ter informatie.

Labo Chemiphar, Yves Debleecker, Lieven Bauwensstraat 4 , 8200 Sint Andries

Tel : 050/31.02.52 Fax : 050/31.02.54

Aktiviteiten : monstername per plaatse, analyse, risicoanalyse en beheersplanopmaak in samenwerking met Vekmo-Brugge

Labo Eccca, Freek Goeteyn, Ambachtsweg 3 , 9820 Merelbeke

Tel : 09/252.64.44 Fax : 09/252.64.24

Aktiviteiten : monstername ter plaatse, analyse, geven van adviezen

Labo Envirotox, Mevrouw Sohier, Siemenslaan 13 , 8020 Oostkamp

Tel : 050/83.37.30 Fax : 050/83.37.33

Aktiviteiten : monstername ter plaatse, analyse

Aqua Domo, Luc Mouton, Stropkaai 14 , 9000 Gent (zelfde adres als TMVW)

Tel : 09/240.02.11 Fax : 09/222.91.11

Aktiviteiten : monstername per plaatse, analyse, risicoanalyse en beheersplanopmaak

VMW , Beliardstraat 73 , 1000 Brussel

Roggelaan 2 , 8500 Kortrijk

Tel : 02/238.94.11 Fax : 02/230.97.98 Tel : 056/23.17.11 Fax : 056/23.17.50

Aktiviteiten : monstername per plaatse, analyse, risicoanalyse en beheersplanopmaak

Hidrocontrol , Mechelsesteenweg 64, 2018 Antwerpen (AWW)

Tel : 03/244.05.00 Fax : 03/244.05.99

Desguinlei 246, 2018 Antwerpen (Pidpa) : 03/216.88.00 Fax : 03/248.69.95

Tel : 0800/90.300 Fax : 03/260.60.00

Aktiviteiten : monstername per plaatse, analyse, risicoanalyse en beheersplanopmaak

Biotox , Industriezone Vlamingveld 3, 8490 Jabbeke

Tel : 050/81.67.57 Fax : 050/81.67.59

Aktiviteiten : monstername per plaatse, analyse, risicoanalyse en beheersplanopmaak

Kraantjeswater (h)eerlijk drinkwater